

Christenen, moslims en accountants

Aan de telefoon had ik een verkouden Hans Verkruyssen, net terug uit Dubai. De afwisseling tussen de hotel-

airco's en de tropische buitentemperatuur was hem slecht bekomen. Maar de voorzitter van onze Commissie Controlevraagstukken en -Richtlijnen had een belangrijke boodschap voor me: sinds kort waren de Christenen wereldwijd in de minderheid tegenover de Moslims. Nog voor ik mijn wenkbrauwen kon optrekken hoestte hij: "Nu denk jij, wat heeft dat nu met het accountantsberoep te maken?" om vervolgens een exposé te geven over de controledilemma's als gevolg van Islamitisch bankieren waar een groot deel van onze leden op afzienbare termijn onvermijdelijk mee zou worden geconfronteerd.

Een beetje overdreven, zult u denken. Maar de vraag is vervolgens of u deze ontwikkeling dan maar moet negeren. Ik denk het niet. Onze omgeving verandert razendsnel, een open deur, ik weet het, maar ik trap hem toch graag in. Uw beroepspraktijk zal de komende jaren behoorlijk veranderen en dat kunt u maar beter vóór zijn. Is het niet vanwege het feit dat u Islamitische klanten krijgt, dan wel vanwege de wijzigingen in wet- en regelgeving of de eisen die banken gaan stellen aan de rapportage van uw klanten.

Om met dat laatste te beginnen: de fiscale jaarrekening wordt leidend en zal in combinatie met XBRL de behoefte aan samenstelwerk doen afnemen. Niet direct en ook niet volledig, want toelichtingen blijven nodig, maar de acceptatie van XBRL door de banken zou wel eens veel harder kunnen gaan dan we verwachten. Is er dan nog wel behoefte aan de zekerheid die de accountant verschaft? De samenstelverklaring zal naar mijn mening op

den duur geen stand houden. En waar een wettelijke controleplicht geldt, werken we steeds meer toe naar een vorm van continuous auditing. De accountant zal de verklaring van het management over het betrouwbaarheidsniveau van alle gegevens á tempo van assurance moeten voorzien, iets waar een traditionele accountantsverklaring niet in voorziet.

Tijdens het Nationaal Taxonomie Evenement heeft NIVRA-voorzitter Jan Heldermaans gepleit voor nieuwe vormen van assurance, met als doel de betrouwbaarheid van informatie aan onder andere de fiscus en banken te kunnen blijven garanderen. Juist in een moderne, digitale omgeving benadrukte hij de klassieke rol van de accountant: het waarborgen van de betrouwbaarheid van informatie. "Als niemand meer zicht heeft op de kwaliteit van de informatie, hoe weet je dan wat de waarde van die informatie is?"

Ook op het gebied van de niet-financiële informatie voltrekken zich de ontwikkelingen in snel tempo. Op het laatste ontwerp voor ISO-richtlijn 26000 voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen zijn wereldwijd meer dan zeventien commentaren gekomen. De recente NIVRA-publicatie 'Touwtrekken op glad ijs' laat zien dat hier meer aan de hand is dan louter de invloed van activisten of politieke groeperingen. Zo vragen met name institutionele beleggers in toenemende mate om verantwoordingsinformatie het gebied van MVO. En waar niemand zit te wachten op gedetailleerde wet- en regelgeving, is de behoefte aan wereldwijde standaarden op het gebied van rapportage en assurance onmiskenbaar. Ook dit is een gebied waar het accountantsberoep de nodige vragen naar zich toe zal krijgen.

Het NIVRA mengt zich momenteel actief in het maatschappelijk debat. Schoenmaker, hou je bij je eigen leest, roepen sommigen. Ik vind dit onverstandig. Want als we onze vitale functie in de samenleving willen behouden, zullen we ons moeten bekommeren om de vragen die leven rond controle en verantwoording. We praten daarover met brancheorganisaties, financiële instellingen, overheden en politici. En we denken mee over oplossingen. In het belang van de samenleving, in het belang van uw klanten en daarmee ook in uw eigen belang.

GERT SMIT
algemeen directeur